

هه بوونی کتبخانهی مال، وهک ئه وهیه باخیکی پر میوه جانت له بهرده ستدا بی و هه رکات ئاره زووت کرد به کامی دل بچییه ناو باخ و دهست بهری، بۆ هه ر چلیکی و ده نکیک له میوه کانی تام بکهی، یان وهک ئه وهیه له که نار ده ریایه کی مهنگی بیسنور دابنیشی و به شنه بایه کی فینک ماندوبوونی جهسته ت وهحه سیته، خۆشبه حالی ئه وانه ی خاوه نی ئه و به هره یه ن.

له بیرمه هیشتا تاله موویه ک به پوخسارمه وه نه بوو، به لام که م و زۆر کتیبم هه بوون، له گه ل خۆمدا هیناومن و بردوومن، پیکه وه تالی و سویری و ساردی و گهرمی پۆزگارمان چیشتووه، له گه ل یه کدا گه وره بووین و پۆزگارمان تیپه پاندووه، دیوانی تاریک و پوون و هه ژار بۆ کوردستان، چاپه کانی یه که میان شاهیدی ئه م قسانه ی منن.

خستنه پووی ئه م باسه م بۆ چوونه ناو بابه تیکی فراوانتره ئه ویش هه ر پیوه نیداره به جیهانی شیرینی کتیبه وه . ماوه یه کی زۆره ده مزانی گه وه ره کتیبیک له نیو کتبخانه که مدا هه یه، جار به جار خه یالم بۆی ده چوو، چه ند ساتیک هاوپییه تی له ته کدا بکه م، به لام له پر شتیک ده هاته پیش و ئه م هه زه می وه دوا ده خست، تا ماوه یه ک به ر له ئیستا دووباره که وتمه وه سه ر هه مان خه یال، ئه و جار ه یان یه که راست چووم و به چاوخشان دنیکی خیرا سه رنجم که وته سه ر جیی مه به ست، کتیبی گۆرینم هینا و هه ر ئه وکات ده ستم کرد به خویندنه وه ی، له ماوه ی دوو پۆز خویندنه وه یدا منی برده نیو هه ستیکی قوول و خۆش له بیره وه ری پۆزانی پابوردوو، لی ره وه به ره و دنیا ی جوانی ته ر یقه ت و ته سه وف هه لکشام، په ند و ئامۆزگاری و ئه زموونی ژیا نی پیاوچاکان و زۆر لایه نی دیکه ی میژوویی و ئه ده بی و کۆمه لایه تی

چاوهش.....

عوسمان پانیهیی

ناوچه‌کانی کورده‌واری به‌تایبه‌تی مه‌لبه‌ندی له
دلا شیرینی موکریان.

تا ده‌هات که‌شی خویندنه‌وهم له‌گه‌ل ئەم
کتیبه‌دا خوشتەر و به‌جوشتەر ده‌بوو، کاتیکی
گه‌یشتمه‌ خالی کوتایی هه‌ستم کرد هیشتا زۆری
ماوه‌ تینویتییم بشکی، هیشتا گپری ده‌روونی
هه‌لچووم مابووی به‌شنه‌ی شه‌مالی ئەوین و
گولاپژینی وشه‌کانی ناو کتیبی (چاوه‌ش)
فینک بیته‌وه که کۆکراوه‌ی به‌رهمه‌ به‌نرخه‌کانی
خوالیخۆشبوو (سه‌ید په‌شیدی سه‌ید حه‌سه‌نی
سه‌ید عه‌لی ناسراو به (چاوه‌ش) سه‌رده‌سته‌ی
موریدانی به‌ناوبانگی (خانه‌قای بورهان).

ئەم کتیبه‌ به‌نرخه‌ له‌ نووسین و لیکۆلینه‌وه‌ی
خوالیخۆشبوو (سه‌ید نه‌جمه‌دین ئەنسی
مه‌هابادی) ناسراو به (به‌هار) که سالی ۲۰۱۲
له‌لایه‌ن ئەکادیمیای کوردی له‌ هه‌ولێر چاپ و
بلا‌بووه‌ته‌وه، کتیبیکی قه‌باره‌ مامناوه‌ندی ۱۶۸
لاپه‌ره‌ی ناوه‌پۆک ده‌وله‌مهنده‌ و باس له‌چهندان
بابه‌تی گرنگ و چهند که‌سایه‌تییه‌کی ناو‌داری
کوردستان ده‌کات و به‌ دوو زمانی کوردی و
فارسی نووسراوه‌.

دوای خویندنه‌وه‌ و چێژه‌رگرتنم له‌و کتیبه‌،
به‌باشم زانی پوخته‌یه‌ک له‌ ناوه‌پۆکه‌که‌ی بۆ
خوینهران بگوازمه‌وه، به‌هیوای یادکردنه‌وه‌یه‌کی
شیاو بۆ ئەو زاته‌ به‌پێزانیه‌ی گه‌له‌که‌مان که
هه‌ریه‌ک له‌وان له‌سه‌رده‌مانی خۆیاندا خزمه‌تیکی
گشتی بێشوماریان پێشکه‌شی کورده‌واری کردووه‌.

چاوه‌ش کییه‌؟

له‌وانه‌یه‌ به‌لای زۆرینه‌ی نه‌وه‌ی ئەمپۆ و که‌میکی
دوورتریش ناوی (چاوه‌ش) نه‌ناسراوین، منیش
نهمه‌ناسی تا‌کوو له‌پێی ئەم کتیبه‌ی (سه‌ید
نه‌جمه‌دین ئەنسی مه‌هابادی)یه‌وه‌ ئاشنای

بووم، چونکه‌ ئەم زاته‌مان (چاوه‌ش) نزیک به
سه‌ده‌یه‌ک ده‌بیته‌ ۸۸ ساله‌ کۆچی دوایی کردووه
و جیی هیشتووین، به‌لام شوینهار و بی‌ره‌وه‌ری و
نووسراوه‌کانی له‌نیو لاپه‌ره‌کانی میژووی ئەده‌بیاتی
گه‌له‌که‌ماندا وه‌ک ئەستیره‌یه‌کی پڕشنگدار
له‌ئاسمانی نه‌مریدا ده‌بینرێ و له‌لای ئەه‌لی
زانست و ئەده‌ب به‌پێژه‌وه‌ یادی ئەم که‌سایه‌تییه‌
ناوازه‌یه‌ی کورد ده‌کریته‌وه، ته‌نانه‌ت له‌ دێره‌کانی
شیعری شاعیرانی کوردستاندا ناوی (چاوه‌ش)
دێته‌ گۆپێ و باسی پێگه‌ و خه‌سه‌له‌ته‌کانی
ده‌که‌ن، (هه‌ژاری شاعیر له‌و باره‌یه‌وه‌ ده‌لیته‌؛

وه‌ره‌ سه‌ر گۆپی (شه‌هید)ی دلتیپ

هه‌موو دنیا له‌به‌رێ، ئەو له‌وبه‌ر

(چاوه‌ش)ی پیر به‌هه‌وای زانستی

له‌ملی شی‌ری ده‌خستن پستی.

کاروانی ژبانی (چاوه‌ش)

سه‌ید په‌شید کۆپی سه‌ید حه‌سه‌ن کۆپی
سه‌ید عه‌لی ناسراو به (چاوه‌ش)، له‌ بنه‌ماله‌ی
سه‌یده‌کانی (زینوویی شیخی) یه، سالی (۱۲۴۰ -
- ۱۳۱۵)ی هه‌تاوی به‌رامبه‌ر به (۱۸۶۱ -
۱۹۳۶) زاینی، له‌ ئاواپی (دوون‌اوان)ی ناوچه‌ی
شنۆی پۆژه‌ه‌لاتی کوردستان له‌دایک بووه، هه‌ر
له‌سه‌ره‌تای مندالییه‌وه‌ سه‌ید په‌شید (چاوه‌ش)
به‌هۆی زیره‌کی و لیها‌توویی سه‌رنجی باوکی
پاکیشاوه‌ بۆ ئەوه‌ی گرنگی پێ بدات و بینیریته
به‌رخویندن، باوکی ئەم کاره‌ی کردووه‌ و له‌لای
مه‌لایانی ئایینی و حوجره‌ی فه‌قییان ناویه‌ته
به‌ر خویندن، له‌ سه‌ره‌تادا وانه‌ی قورئانی
پیرۆز و سه‌رف و نه‌حوی عه‌ره‌بی و گوڵستان و
بوستان و ئەده‌بیاتی فارسی خویندووه‌.

بۆ درێژه‌دان به‌خویندن و وه‌رگرتنی زانست،
زۆربه‌ی ناوچه‌ و شوینه‌کانی باشوور و پۆژه‌ه‌لاتی

كوردستان گه پراوه، ماوه يهك له گوندى (ساحيپ) سهر به شارى سه قز له لاي شاعيري ناودار و ناسك خه يالى كورد (حريق) دريژه به خوښندن ديدات، دواتر هاتووه ته شارى مه اباد و له مزگه وتى (پوستم بهگ) له خزمهت ماموستا (مه لا حوسيني سه قزى) خوښندووويه تى، له و كاتانه شدا له گه ل زانايان و گه وره پياوانى سابلاغ ناشنابووه، هاوكات له گه ل موريدان و مه نسووبانى شيخي بورهان دوستايه تى پيدا كردووه، له نه نجامى هاوشيني له گه ل هم پياوه گه وره و زانا و دلپاكانه بووه به هوكارى نه وهى پرويكاته گوندى (شهره فكه ند) و زياره تى خانه قا بكات، له كوتاييشدا به ديدارى حه زره تى (شيخ يوسف شه مسى بورهان) شادبووه دواى شه ونخونى و هه ول و ماندووونىكى زور له خوښندن و خوښيگه يانندن، سهره نجام له لايه ن حه زره تى شيخي بورهان خه لاتى ته ريقه تى پى به خشراوه، به م شيويه سهد ره شيد هاتووه ته ريزى موريدان و مه نسووبان و له خزمه تى خانه قا و شيخي نهر بووه تا كوتايى زيانيان.

به هوى بليمه تى و زمانپاراوى و ره وانبيژى و خووپه وشتى به رز و جوانييه وه سهد ره شيد، سهرنجى هه موانى بو لاي خوى پاكيشاوه و ناوبانگى به زوريه ي ناوچه كانى كورده واريدها بلاو بووه ته وه، له لايه كى تر به هوى هوشيارى له پاده به دهر و زانست و قسه ي نه سته ق و خوش و جه فهنگى مونه دهب و ژيرانه و حازر جوابى له گفتوگو و وتوويزه كاندا، پتر كه تووه ته به ردلى حه زره تى شيخ و هه ر نه ويش نازناوى (چاوهش) ي پى به خشيوه، به و نازناوه شه وه ناوبانگى بلاو بووه ته وه و ناسراوه، له كاتيكدا پيشتر بوخوى نازناوى (شه هيد) بو شيعره كانى هه لباردبوو، به لام له بهر خوشه ويستى شيخ، گورى بو (چاوهش).

خه سلته و كه سايه تى (چاوهش)

به هوى شاره زايى و پله و پايه ي به رزى له زانسته كانى نايينى و پيوه ندييه كومه لايه تيبه كانيدا، توانى دوستايه تيبه كى باش له گه ل زوريه ي چين و تويزه كانى كومه لگه ي كورده وارى دروست بكات، نه خاسمه سه روك هوز و بنه ماله و زانايان و كه سايه تى ناودارى ناوچه كانى كوردستان كه جورىك نامه و نامه گورپينه وه و هاموشو و سهردان له نيوانياندا دروست بووه، له و نامه گورپينه واندا ته نز و گالته وگه پ و به زمى خوشى هيتاوه ته گورپى به بى نه وهى هيج كام له و كه سايه تيبانه قسه ي نه ويان له دل گرتبى، يان پتيان ناخوش بووييت، به پيچه وانوه شانازيان به قسه خوشه كانى و گالته و گه په كانيه وه كردووه.

سهد ئاره زوى زورى له خواردنه وهى چاى و جگه ره كيشان بووه، نه گه رچى له وباريه وه تيبينى (شيخ) بورهانى له سه ربووه، به لام به ريزگرتنىكى زوره وه بو جه نابى شيخ، سهد دريژه ي به و خوليا و ئاره زوه ي داوه، به ده ستى خوى چاى ساز كردووه و تووتن و جگه ره ي پيچاوه ته وه، هم ساده بيه شى بووه ته جى سهرنجى كه سانى ناشنا و ده ورويه رى، ماموستا (هه ژار) نهر له هونراوه به رزه كه ي (به ره و موكريان) دا سه باره ت به و خه سلته تى سهد ده لىت؛

كئ وه كوو (سهد) ي دهس و دلپازه؟

تووتنى كونى هه بى و چاى تازه؟

(چاوهش) و شيعر و غه زهل

سهد (چاوهش) له چوارچپوهى حوجره و قوتابخانه نايينيه كانى سابلاغ و موكريان و

جان نسارم بی).

نامه و پەخشانه کانی (چاوهش)

مامۆستا (هێمن) شاعیری نەمر و ناوداری کورد، لە تەمەنی تازەلای خۆیدا سەید پەشید (چاوهش)ی بینیوه، لەو بارەیهوه فەرمووێتی (قسەى خۆش و گالتهوگەپەکانی سەید بێجگە لەوەی لە قسەى خۆش و شۆخییەکانی (برناردشۆ) شاعیری بەناویانگی ئینگلیزی کەمتر نەبوون، بەلکوو لە زۆر شوێندا قسەخۆشەکانی (چاوهش) گەلێ خۆشتر و شیرینتر و جوانتریوون، بەلام ئەو بلبە خۆش ئاواز و دەنگ زۆلالە دیارە کە چارەنووس پێگەیهکی تری پێدا و دەفتەری شیعەر و پەخشانی و هەلبەستی وەلانا و بەشوێن پێچکەیهکی تردا چوو کە ئەویش پێیازی ئایینی و تەریقەت و تەسەوف بوو.

ئەگەر بە وردی و جوانییەوه نامەکانی (سەید - چاوهش) لە بەرچاوی بگڕین و سەرنجیان بدریتێت، دەبینین لەم مەیدانەشدا پێشەنگ و پێشپەرەو بوو و لە نووسەرانیکی بەناویانگی فارسی نووس وەک (قائیم مەقامی فەراھانی) و (ئەمیر نیزامی گەرووسی) و شاعیران و نووسەران و ئەدیباکی دیکەى پەخشانیووس و تەزەنووس کەمترنەبوو، بەجۆریک وەک باس دەکریت بەر لە سەید، لە شاعیران و نووسەرانی کورد لە پۆژمەلاتی کوردستاندا هیچ کەس پەخشانی نەنووسیوه و (سەید) وەک شاعیریکی ناسک خەیاڵ و بیرو ئەندێشە تازە و داھێنەرانی و پەشکێن، بۆ یەکەم جار بە زمانی کوردی نامە و پەخشانی کێش و سەروداری نووسیوه و ئەم بەشە زۆر گرینگی هونەری هێناوێتە نیو وێژە و ئەدەبیاتی کوردییەوه.

کوردستاندا پێگەیشیت، لەوەشدا کەوتە ژێر کاریگەری پێبازە ئەدەبیەکانی شاعیرانی گەورەى کورد وەک (نالی و سالم و کوردی و ھەمدی و ھەفایی و ھەریق) و ئەوانی تر کە سەرکەوتوانە لە دەواری ئەو بلیمەتانە و لە ھەواری قوتابخانەى شیعری کلاسیک و ھەروزیدا نەشونمای ئەدەبی کرد، بەلام بە ناوھەڵبەستێکی نوێی شیعەر و غەزەل و ئەدەبی داھێنەرانیو ھاتە مەیدان، بەم جۆرە گۆلی بەھەری ھونەری ئەو چەری کرد و پێژا، لێرەو دەبینین ناواخن و زمان و فەرھەنگ و تیگەیشتنی جیاواز تانوپۆی ھەموو بەرھەمە شیعریەکانی سەیدی تەنیو، کە بەپوخسار و بەرگیکی کۆن، بەلام ناوھەڵبەست و مەبەستی نوێگەرایى و داھێنەرانیو و خۆی نیشان دەدات، بۆ نمونە؛

(تەشەکۆر واجبە بۆ من کە ئەمڕۆ مەزھەری یارم بەبێ مەى مەست و مەسرورم بە خۆشی پەشکی ئەغیارم ئەگەر حوبب و ھەداوێت بوو، ئەگەر گریان و داوێت بوو ئەگەر تالی و ھەداوێت بوو، بە شۆخی ھاتە سەرزارم).
لە غەزەلیکی دیکەى پەر لە ناسک خەیاڵی و بەزمانیکی تزی لە سادەیی و پەوانبێژی و ھەست و سۆزیکى ئەویندارانە و دلنشین (چاوهش) دەلێت؛

(چ خۆشە من کە غەمبارم ئەتۆش مەشغوولی بارم بی بە ھەر کاریک کە تیگەوتم بە دل سەرھەقتی کارم بی بۆلا من خەستە و زار و مەلوول و بێ قەراریش بم سەلیم و ساغ و سەرخۆشم کە تۆ سەردار و یارم بی) ھەرھەدا دەلێت؛
(دەمیکە من بە تۆ مەسرور و پەشت ئەستور و پوووسورم

دەبێ لێرە و دوواش وەک پار و پێرار غەمگوسارم بی دەزانی من بەچی مردووم تکام بگرە بۆلا نەمرم بۆی (چاوهش) بە تۆم بەخشی بە شەرتی

(چاوهش) سەید، لەکات و سەردەمی کدا پەخشان و نامەنووسی بە زمانی کوردی دەست پێ کردووە کە زۆریە شاعیران و نووسەران کورد، تەنانەت لە باشووری کوردستان پەخشان و نامەیان بە زمانی فارسی و عەرەبی و زمانەکانی تر نووسیوە و بۆ مەبەستەکانی زانستی و ئابوونی و سوودیان لە زمانەکانی غەیری کوردی وەرگرتوو.

کەواتە وەک ئەوەی لە میژووی ئەدەبی فارسیدا (خواجە عەبدوڵلای ئەنساری) بە تەواوەکی پەخشان سەرۆادار دەناسرێت، ئەوە لە میژووی ئەدەبی کوردیشدا (چاوهش) بە داھێنەر و بنچینەدار و تازەکار و نوێگەری ئەم جۆرە نامەنووسین و پەخشان نووسینە دەناسرێت، چونکە باو نەبوو پێش سەید نامە و نامەکاری و پەخشان نووسین بە زمانی کوردی بنووسرێ، وەک ئەوەی لەم کتێبەدا خراوەتەرۆ.

نامەکانی (چاوهش)

لەم کتێبە (سەید نەجمەددینی ئەنسی) سێزە نامە (چاوهش) خراوەتەرۆ، هەلبەتە ژمارە نامەکانی زۆر لەو ژمارە پەترن، بەلام شوێنیان نادیارە و بەردەست نین. لەنامە یەکەمی ناو ئەم کتێبەدا وەک دەردەکەوی بۆ دۆستیکی خۆی نووسیویەتی بەناوی (میرزا عەبدوڵلای) نامە یەکی دوور و درێژە، بەلام بۆ خوێنەرانی ئەم باسەمان، تەنیا کاکلە یەکی ئەدەبی زۆر بەرجەستەم لێی وەرگرت کە تێیدا سەید نووسیویەتی؛

(من ماچ و مووچەم لە یارم ناوی،

خۆی ناویژمە سەر هەتا هەلاوی،

کە سێکم دەوی پێم ئاشنا بێ،

بە لاجۆ نەچێ بە وا بێ وابێ)

چاوهش و گالته و گەپ!

(دەعیزەددین مستەفا پەسوول) لە کتێبی (ئەدەبی فۆلکلۆری کورد) دا دەلێت؛ (قسە ی خۆش و گالته و گەپ لە جیهانی ئەدەبیاتناسی و فۆلکلۆرناسیدا جێگە یەکی گزنگی هەیه و زۆر لە زانایانی جیهان بە گۆکردنەوه و لێکۆلینەوه یانەوه خەریک بوون)، هەرەها زانای پایە بەرزی کورد مامۆستا (عەلەددین سەجادی) لە کتێبی (پشتە ی مرواری) سەبارەت بەقسە ی خۆش دەلێت؛ (ئێمە نەتەوه یەکی هەموو جۆرە ئەدەب و فۆلکلۆریکمان هەیه، ئەو ئەدەب و فۆلکلۆرمان ئەگەر خۆشمان بڕۆین، ئەوان دەمێنەوه، کە ئەوان مانەوه، مانەوه ی ئەوان مانەوه ی خۆمانە، چونکە نەتەوه یەکی ئەگەر باوەر و زمانەکە ی کەوتە سەر کاغەز و کەوتە بەر چاپ، ئەو نەتەوه یە لەناوچوونی نابێت، با بە هەزاران تاویریش بپلێشینرێتەوه، ئەمە ئەدەبە و کەلەپووری ئەدەبی ئێمە نابێ سەریان تێدا بچێ و لە ناوچن).

لەو چوارچێوە یەدا، سەید (چاوهش) هەندێ جار لە حزووری حەزەرەتی شیخی بورهان و کۆر و کۆبوونەوه ی دۆست و میوان و موریدانی خانەقا، بە زمانی ئەدەب شۆخی و قسە ی خۆشی کردووه، نمونە ی ئەو جۆرە گالته و گەپانە زۆرن، ئەگەرچی بەداخەوه زۆر کە میان لێ هەلگیراوەتەوه، بێگومان ئەمەش کە مەترەخە مییەکی بووه لەکاتی خۆیدا کراوه. ! خوالێخۆشبوو (سەید نەجمەددینی ئەنسی) کاریکی باشی کردووه کە توانیویەتی لێرە و لەوی چەند دانە یەکی لە قسە خۆشەکانی (چاوهش) کۆبکاتەوه و لەفەوتان پزگارییان بکات و لەم کتێبەیدا دووبارە چاپی کردوون، ئەوانیش دوازدە دانەن، لە یەکیکیاندا هاتوو؛

(جاریکیان شیخ لە ناکاو دەچیت بۆ حوجرە تایبەتەکە ی سەید، سەیدیش تازە ئەو دەر فەتە ی

که سیکه وه که نامه ی بۆ ناردوو نووسیونی،
بۆنمونه؛

(عقره بی زولفت رقی هستا له سر مهتابی پووت
دلّ خودا گرتی که هات پوی کرده پووت لووت و بزووت)
ههروهها نووسیویه تی؛
(کولمه ت بیتنه دهسمالی لئ لاده م
به ره لیبینه تا به رمالی پیداده م).

نامینی سه ماوه ره که ی بکوژینیته وه، به ناچاری
سه ماوه ره که له تاقه یه ک ده شاریته وه و په رده ی
به سه ردا ده کیشی، شیخ که ده چیته حوجره
و داده نیشیت، دوا ی ماوه یه ک گوئی له دهنگی
سه ماوه ره ده بی و به سه ر سوورمانه وه له سید
ده پرسئ و ده لئ؛ (چاوهش) ئه وه چیه؟ دهنگی
زورنای دئ؟ سیدیش ده م و ده ست له وه لامدا
ده لئ؛ ئاخو ر قوربان (چاوهش بی زورنا نابئ)
شیخ بزه یه کی دئ و هیچ دهنگ ناکا، سید
نایه لئ شیخ بزانی و به ئه سپایی سه ماوه ره که
خاموش ده کا و ده یکوژینیته وه).

(چاوهش) و مه تهلّ

مه تهلّ له ئه ده بی فۆلکلۆری گه لانداهه روه ک
گالته و گه پ، هه ندئ جار بی مه به ست و بۆ کات
بردنه سه ر و زاخاوی میشک دانه وه یه، هه ندئ
جاریش مه به ستی تاییه تی ژیا نی تیدا به دی
ده کریت، له ناو نه ته وه ی کورد، به ره مه یکی زۆری
مه ته لئ فۆلکلۆرمان هه یه که له کۆپی ئیشکگرتن
و شه ونخوونی و دانیشتنی گوئ ناگردانی شه وانی
زستاندا خراونه ته ریزی به شه کانی تری ئه ده بی
فۆلکلۆره وه. لیره دا نمونه یه کی ئه م مه ته لانه
ده خه یه پوو که بۆ (هیلکه) گو تراوه، ده لئیت؛
(سایه قه ی سامال، هه وری فه رپه نگئ، دوو ئاو
له جامئ، هه ر یه ک له په نگئ).

(چاوهش) سه باره ت به مه ته لّ و هه لبه ستی
داخراو (موعه ممان) زۆر هۆنراوه ی نووسیوه و
تیییدا بالا ده ست بووه، که ئه وانیش هه یچیان
له مه ته لّ و شیعه ر داخراوه کانی شاعیرانی
به ناویانگی کورد و مه ولانای (جامی) که متر
نین. سید زۆریه ی ئه و مه ته لانه ی ده م و
ده ست و له کۆپ و کۆبوونه وه کانداه نووسیوه،
یان له سه ره تای هه ندئ له نامه کانی دا به ناوی